

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova
Institute of Soil Science and Plant Cultivation
State Research Institute (Poland)**

Кафедра рослинництва

**МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Актуальні напрями та проблематика у
технологіях вирощування продукції
рослинництва**

25 травня 2026 року

**Полтава
2026**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova
Institute of Soil Science and Plant Cultivation State Research Institute
Department of Forage Crop Production

Актуальні напрями та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

25 травня 2026 року

УДК 631.5:631.8:633

ISBN 978-617-8466-56-5

Актуальні напрями та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (25 травня 2026 року, м. Полтава). / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2026. 147 с.

У збірнику тез висвітлено результати досліджень, які присвячені сучасним аспектам із розв'язання проблемних питань в аграрній науці, зокрема біологізації рослинництва, інноваційним заходам у технологіях вирощування сільськогосподарських культур. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам, аспірантам, здобувачам вищої освіти, фахівцям агрономічної служби агроформувань різного виробничого напрямку.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Микола МАРЕНИЧ – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Любов МАРІНІЧ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Людмила ЄРЕМКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Ольга БАРАБОЛЯ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Віктор ЛЯШЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Микола ШЕВНІКОВ – професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Сергій ФІЛОНЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Ольга БАРАБОЛЯ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Світлана ШАКАЛІЙ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Ольга МІЛЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Марина АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат психологічних наук, доцент;

Олександр ЛЕНЬ – старший викладач кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри рослинництва ННІ агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол № 25 від 25.05.2026

© Автори тез, включені до збірника, 2026

ЗМІСТ

Гангур В.В., Сіренко М.Д.	8
Монопосіви та суміші сидеральних культур: порівняльна ефективність	
Циліурік О.І., Тищенко В.О., Міщенко М.Г.	11
Ефективність застосування регуляторів росту та мікродобрив у технології вирощування пшениці озимої в умовах північного Степу України	
Бараболя О.В., Храпач А.О.	13
Цінність кондитерського соняшнику для сільського господарства	
Ящук Н.О., Піхало Н.С., Коберник М.В.	15
Вплив сортових особливостей та способу зберігання на технологічні показники якості зерна пшениці м'якої озимої	
Гудим О.В., Передрій О.П., Шаргород І.О.	17
Розвиток інтегрованих систем захисту в умовах зміни клімату	
Улько Є.М.	19
Управління інвестиційно-інноваційними проектами щодо відтворення й відновлення земельних і ґрунтових ресурсів за технологіями біоконверсії	
Бобер А.В., Минко А.Р., Павліченко А.С., Рогаченко О.М.	24
Оцінка збереженості якісних показників насіння соняшнику за різних умов зберігання залежно від гібриду	
Laslo O.O., Marinich L.G.	26
Analysis of the impact of abnormal temperatures on the need for plant irrigation	
Пендрак Я. І.	28
Формування якості та продуктивності плодів вишні залежно від абіотичних чинників у південному Степу України	
Марініч Л.Г., Андрюшенко А.В.	31
Вплив норми висіву та способу сівби на продуктивність конюшини лучної	
Марініч Л.Г., Шапка М.Ю.	33
Ефективність системи удобрення при вирощуванні конюшини лучної	
Marinich L.H., Laslo O.O.	35
Effect of fertilization system on yield of winter wheat	
Шакалій С. М.	37
Вплив погодно-кліматичних умов 2025 року на урожайність соняшника в умовах Лубенського району	
Шагурська Н.В.	39
Вплив мінерального живлення та способів основних обробітків ґрунту на врожайність ячменю ярого в умовах центрального Лісостепу України	

Бібліографічний список

1. Тоцький В. М., Марініч Л.Г., Шостя А.М., Кузьменко Л.М., Ільченко М.О. Вплив сортових властивостей на урожайність та якість зерна пшениці озимої. *ScientificWorldJournal*. Bulgaria, Svishtov, Issue №24-02, March, 2024. DOI: 10.30888/2663-5712.2024-24-00-002
2. Лень О.І., Ласло О.О., Кононенко В.Ю. Особливості системи удобрення пшениці озимої: осіннє та весняне підживлення *Актуальні напрями та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва*: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (02 травня 2024 року, м. Полтава) С. 97-100.
3. Лень О.І., Ласло О.О., Кононенко В.Ю. Особливості підживлення мікродобривами посівів пшениці озимої *Хімія, біотехнологія, екологія та освіта*: Збірник матеріалів VIII Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 15-16 травня 2024 року). Полтава, 2024. С. 235-238.
4. Laslo O., Olepir R. The effectiveness of the use of growth regulators in the cultivation of winter wheat depending on agrometeorological indicators. *SWorldJournal*. Issue № 23. Part 2. January. Bulgaria. 2024. С. 67-71. DOI:10.30888/2663-5712.2024-23

УДК 633.854.78:631.559(477.53-22)

ВПЛИВ ПОГОДНО КЛІМАТИЧНИХ УМОВ 2025 РОКУ НА УРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКА В УМОВАХ ЛУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ

Шакалій С. М., к. с.-г. н., доцент, доцент кафедри рослинництва
Полтавський державний аграрний університет

Вплив погодно-кліматичних чинників на якість насіння соняшника є надзвичайно важливим аспектом, який визначає як урожайність культури, так і її цінність для переробки (олійність, схожість, вміст білка тощо). Основні чинники - температура, вологість, кількість опадів, тривалість світлового дня та інші кліматичні умови [1].

Погодно-кліматичні умови 2025 року мали суперечливий вплив на врожайність соняшнику в Лубенському районі. Хоча центральні регіони Полтавщини постраждали від засухи менше, ніж південь України, дефіцит вологи та температурні коливання все ж обмежили біологічний потенціал культури.

Основні фактори впливу в 2025 році:

- весняний період - початок сезону характеризувався прохолодною весною з поверненням холодів, що сприяло поширенню дифузної форми несправжньої борошнистої роси. Сівба соняшнику на Полтавщині проходила активно, і на початок травня область була лідером за площами посіву (353 тис. га).

- літня вегетація - головним лімітуючим фактором став дефіцит ґрунтової вологи. У червні та липні в регіоні спостерігалися лише непродуктивні опади (близько 20-21 мм на місяць), які швидко випаровувалися через високі температури. Це призвело до часткової втрати тургору рослин у критичні фази розвитку.

- хвороби - опади у липні під час цвітіння в Лісостеповій зоні спровокували розвиток кошикової форми склеротиніозу (білої гнилі). Також через посушливі умови в центрі країни традиційно активізувалася іржа.

- збиральна компанія – затяжні дощі восени (кінець вересня – жовтень) ускладнили роботу техніки та призвели до повторного розвитку хвороб, що спричинило додаткові втрати врожаю та погіршення якості насіння [2-3].

Показники врожайності: незважаючи на складні умови, Лубенський район продемонстрував кращу стійкість порівняно з південними степовими зонами:

Таблиця 1. Показники врожайності

Показник	Значення (прогноз/факт)
Середня врожайність у регіоні	3,0 – 3,5 т/га (для господарств з високою технологією)
Загальноукраїнська середня	1,83 т/га (станом на жовтень 2025)
Потенціал північних районів	до 4,0 – 4,5 т/га за сприятливого мікроклімату

За даними агротехнічних моніторингів та звітів господарств Полтавщини, у посушливому 2025 році найкраще себе зарекомендували гібриди з інтенсивною енергією початкового росту та високою стійкістю до основних хвороб.

Ось лідери сезону для умов Лубенського району:

1. Стійкість до засухи та спеки (Euralis / Lidea) ЕС Армоніка: гібрид, що продемонстрував високу адаптивність до температурних стресів липня 2025 року. Має потужну кореневу систему, яка дозволяла діставати вологу з глибоких шарів ґрунту.

ЕС Белла: класичний фаворит для Полтавщини. Попри невеликий розмір кошика в умовах засухи, він зберіг високу олійність (до 50-52%).

2. Стійкість до хвороб та вологої осені (Syngenta)

НК Конді: стабільно висока врожайність. Завдяки стійкості до фомопсису та склеротиніозу (білої гнилі), він менше постраждав від дощів під час збиральної кампанії.

СИ Купава: один із лідерів за стабільністю. Гібрид добре «тримав» лист до кінця вегетації, що дозволило максимально налити насіння навіть при дефіциті вологи в червні.

3. Технологічні гібриди (Limagrain)

ЛГ 50480: високостійкий до нових рас несправжньої борошнистої роси, що було критично важливо через прохолодну та вологу весну 2025 року.

ЛГ 50510: гібрид під технологію Clearfield Plus, який дозволив чисто контролювати бур'яни, що не конкурували з культурою за дефіцитну вологу.

Висновок: У 2025 році соняшник у Лубенському районі залишався однією з найбільш рентабельних культур. Проте через поєднання весняних приморозків, літньої посухи та осінніх дощів фактичний врожай виявився нижчим за очікуваний, що навіть вплинуло на зростання цін на соняшникову олію в Полтавській області. Рекомендації за результатами сезону: кращі результати показали поля з дещо розрідженим посівом (45–50 тис. рослин/га на момент збирання), оскільки рослинам вистачило обмеженого ресурсу вологи. Гібриди з професійним фунгіцидним та інсектицидним захистом насіння мали на 15–20 % вищу виживаність сходів під час весняних заморозків.

Бібліографічний список:

1. Шакалій С. М., Кулик Є. І. Вплив способів обробки біостимуляторами на посівні якості насіння соняшника. Таврійський науковий вісник. 2024. № 137. С. 343–351. <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.137.40>
2. Когут І.М., Валентюк Н.О., Щетінікова Л.А. Формування продуктивності соняшнику залежно від густоти стояння рослин в умовах південного Степу України. Таврійський науковий вісник. Херсон, 2020. Вип. 112. С. 93–98. Режим доступу: <http://lib.osau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3471>
3. Шакалій С. М., Юрченко С. О., Баган А. В., Шевченко В. В., Зароза А. О. Особливості росту та розвитку соняшника залежно від біопрепаратів. Вісник ПДАА. 2022. № 3. С. 11–17. doi: 10.31210/visnyk2022.03.01

УДК 633.16:631.51:631.8

ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ ТА СПОСОБІВ ОСНОВНИХ ОБРОБІТКІВ ҐРУНТУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Шагурська Н.В., науковий співробітник

e-mail: sagurskaanatala@gmail.com

Черкаська державна сільськогосподарська дослідна станція Національного наукового центру «Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України»

Ячмінь належить до сільськогосподарських культур, які потребують високої родючості ґрунту. Це визначається його біологічними характеристиками, такими як короткий вегетаційний період, інтенсивне накопичення органічної речовини та відносно слабка коренева система. Найкращі результати росту ячменю досягаються на ґрунтах із рівнем кислотності (рН) понад 5,6–5,8 [1]. Порівняно з іншими культурами, він демонструє короткий період засвоєння поживних елементів із ґрунту. У фазі виходу в трубку рослина поглинає близько 54% калію, 46% фосфору та значну частку